

nedesig andre konstruktive Vanskeligheder end de, der opstaa, naar man driver Forbringerne i saa Henseende ganske overordentlig yderlig. Jeg skal saaledes f. Ex. nævne Schweiz, hvor man allerede i lang Tid har haft Magasingeværret, og hvor man nu har besluttet at ville omdanne de temmelig tunge og klodsede Geværer og faae et lettere Gevær i Stedet. Der stillede man Fordringen med Hensyn til den raserende Vanskelighed ganske overordentlig høi. Man blev hurtigt enig om, hvorledes den Patron skulde se ud, der skulde tilfredsstille de Fordringer, man stillede; men da man saa kom til at konstruere Geværret ud fra denne Patron, viste det sig, at den Mechanisme, man tidligere havde haft og anset for god, ikke var tilstrækkelig sikker lige overfor den stærke Gasvæbning, der uvidtede sig ved Skudets Afgang. Da jeg gjæstede Schweiz i Sommer, var man derfor stærkt beskjæftiget med at faae en forandret Model i saa Henseende, da man ikke troede sig tilstrækkelig sikker ved den tidligere. Som sagt, det var meget store Fordringer, større, end der stilles til det Gevær, her er Tale om, og end det, man har tænkt paa i Tydskland, Italien og flere andre Steder, og derfor kom disse Vanskeligheder frem. Det andet Spørgsmaal, hvorom man var uenig, var ikke afhængigt af nogen Konstruktionsvanskelighed, men Uenigheden hvilede paa det af Konstruktionsvanskeligheder uafhængige principielle Grundlag, nemlig om det overhovedet er rigtigt at indføre Magasingeværer som almindelig Bevæbning i Hærene. At det selvfølgelig er en Fordel i et givet Moment at kunne udfyde en Masse Projektiler under Krigsforhold, derom kunde der ingen Uenighed være, thi det er klart, at dette vil være en stor Fordel, vel at mærke, naar det sker med den fornødne Behersketthed og med Sikkerhed for, at det er vel overveiet. Saa snart det er Tilfældet, vil det være absolut heldigt, om man kan gjøre det, men det, som man tvivlede om fra alle Sider, var, om under Kampens Hede, og naar Mandstabet i det Mindste til Dels maatte være overladt til sig selv, denne Behersketthed og denne Beloverveithed, om man saa maa sige, altid vil være tilstede. Man tvivler derom. Følgen af, at den ikke er tilstede, vil være, at der ødsles med Ammunition. Nu vil Dødsling i og for sig være uheldig fra et økonomisk Standpunkt, dog derom taler jeg selvfølgelig ikke — men den Ulykke og Fare, der vil kunne fremkomme derved, og som man har besyngtet, er den, at Bortdødslingen af Ammunition skulde føre til, at Afdelingerne lettere forstjød sig, og det er en Selvfølge,

at Afdelinger, der have forstjød sig, saa godt som slet ikke veie i Kampen. Da Ammunitionsforsyningen under Jægtningen stadig er et Problem, der maa siges at være en overordentlig vanskelig, for ikke at sige umulig Opgave at løse, frygtede man for, at der ved Indførelsen af Magasingeværret skulde blive givet Mandstabet et Vaaben i Hænde, som i paafølgende Tilfælde vilde vise sig at være uheldigt. Det er en Selvfølge, at Faren bliver større, jo mindre vel uddannede de Soldater ere, der er Tale om. Det er klart, at jo større Fajsheden, jo længere Uddannelsen og jo stærkere Kommandoen er med deraf følgende større Ild-Disciplin, desto mere kan man se bort fra Faren. Men selv i de Hære, der have den længste Tjenestetid og største Uddannelse, og hvor der bliver lagt overordentlig Vægt paa Disciplinen, har der været sig mægtige Stemmer mod Indførelsen af Magasingeværret. Den Gang, som Sagen imidlertid har havt i Løbet af det sidste Aar, har viist, at Forbærerne af Magasingeværret have faaet Overhaand og ere komne i Majoritet, saa at det i saa godt som alle europæiske Hære kan betragtes som en saa godt som afgjort Sag, at den almindelige Bevæbning vil blive Magasingeværret. Hvilken Rolle det moralske Moment ved en Afgjørelse af dette Spørgsmaal spiller, ville de Herrer kunne se, naar jeg siger Dem, at da det schweiziske Gevær skulde omdannes, erklærede den Kommission, der var nedsat af Forbundsraadet for at konstruere et nyt Gevær, sig næsten enstemmig for, at man skulde forlade Magasingeværret og give den overordentlig løst sammensatte Militshær et Gevær, der ikke var Magasingeværret; men Forbundsraadet erklærede, at det vilde det paa ingen Maade gaa ind paa, thi det vilde svække det moralske Moment i Hæren; det vilde ikke gaa med herpaa, navnlig da Hæren tidligere havde haft Magasingeværret, og da det nu gik gennem hele Europa, at Magasingeværret skulde indføres, vilde det efter Forbundsraadets Mening være usforvarligt at gaa tilbage til Enfeltladerstyret. Jeg tror ogsaa, at det Standpunkt, som Forbundsraadet i Schweiz her har taget, er det rigtige. Jeg tror, at det moralske Element i saa Henseende spiller en overordentlig stor Rolle. Jeg vil derfor ogsaa, skjøndt jeg nærmest hører til dem, som med nogen Betænkelighed se Magasingeværret indført som almindeligt Vaaben i vor Hær, tage mine Betænkeligheder i saa Henseende fangne, og jeg vil gjøre det saa meget mere, hvis den høitærede Krigsminister kunde oplyse os om, at det forholder sig rigtigt, — hvad jeg har ladet mig sige — at man